

บทที่ ๓

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความสำเร็จของโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อการปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีดำเนินการดังนี้

- ๓.๑ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา
- ๓.๒ การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- ๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๔ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ (๑) เกษตรกรแปลงต้นแบบ และ (๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อการปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งอาศัยอยู่ในอำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตำบลละ ๕ คน รวม ๕๐ คน เก็บข้อมูลครบทุกคน

๓.๑.๑ การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีสอบถามจากเกษตรกรแปลงต้นแบบ จำนวน ๑ คน และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อการปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๕๐ คน โดย การสอบถาม (๑) สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (๒) ความตระหนักรู้ ความเข้าใจ การทำการเกษตรที่สามารถปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ก่อน - หลัง เข้าร่วมโครงการ) (๓) ความพึงพอใจ และ (๔) การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

๓.๑.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีสอบถามจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อการปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๕๐ คน

๓.๒ การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความสำเร็จของโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อการปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จังหวัดนครศรีธรรมราช ครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

๓.๒.๑ ศึกษาตำรา สิ่งพิมพ์ บทความ เอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ความสำเร็จของโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อการปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๓.๒.๒ กำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามตามกรอบแนวความคิด และ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๓.๒.๓ นำแบบสอบถามปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และมีประสบการณ์ จำนวน ๓ ท่าน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบสอบถาม ตาม ข้อสังเกตของผู้เชี่ยวชาญ

๓.๒.๔ จัดทำแบบสอบถามที่ความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างข้างต้น ในแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ แบบสอบถามสถานภาพทั่วไป ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน รายได้ครัวเรือน รายจ่ายครัวเรือน สถานที่อยู่อาศัย ระยะเวลาอยู่อาศัย การขึ้นทะเบียนเกษตรกร แบบสอบถามเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน ๑๐ ข้อ

ส่วนที่ ๒ คำถามเกี่ยวกับความตระหนักรู้ ความเข้าใจการทำการเกษตรที่สามารถปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ก่อน - หลัง เข้าร่วมโครงการ) จำนวน ๑๖ ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

ส่วนที่ ๓ คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๙ ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

ส่วนที่ ๔ คำถามเกี่ยวกับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒ ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

ส่วนที่ ๒ - ๔ เป็นคำถามลักษณะปลายปิด (Closed-ended Question) แบ่งระดับการประเมินแต่ละช่วงความห่างเท่าๆ กัน คือ ๑ คะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	มากที่สุด	๕ คะแนน
ระดับความคิดเห็น	มาก	๔ คะแนน
ระดับความคิดเห็น	ปานกลาง	๓ คะแนน
ระดับความคิดเห็น	น้อย	๒ คะแนน
ระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด	๑ คะแนน

ส่วนที่ ๕ ความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะ เป็นการเขียนข้อเสนอแนะอื่น นอกเหนือจากแบบสอบถาม ที่จัดทำขึ้น

๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

๓.๓.๑ ดำเนินการสัมภาษณ์เกษตรกรแปลงต้นแบบ จำนวน ๑ คน และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อการปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งอาศัยอยู่ในอำเภอเชียรใหญ่ และอำเภอใกล้เคียง ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๑๐๐ คน เก็บข้อมูลครบทุกคน ข้อคำถามก่อน - หลัง เข้าร่วมโครงการ

๓.๓.๒ ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมดแล้วนำไปวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

๓.๔ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ประมวลผลข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

๓.๔.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) กับข้อมูลในแบบสอบถามส่วนที่ ๑ - ๔

๓.๔.๑.๑ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลมาหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยการคำนวณจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์และใช้วิธีการทางสถิติแบบพรรณนา (Description Statistics) ในการแปลผลและนำเสนอ

๓.๔.๑.๒ วิเคราะห์เปรียบเทียบความตระหนักรู้ ความเข้าใจการทำการเกษตรที่สามารถปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ก่อน - หลังเข้าร่วมโครงการ) ด้วยสถิติ Paired T-Test

๓.๔.๑.๓ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๙ ข้อ ประกอบด้วย ด้านการถ่ายทอดของวิทยากร จำนวน ๔ ข้อ ด้านการบริหารจัดการโครงการ จำนวน ๕ ข้อ โดยนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) คำนวณจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์และใช้วิธีการทางสถิติแบบพรรณนา (Description statistics) ในการแปลผลและนำเสนอ เภณฑ์ในการประเมินผลได้กำหนดไว้ให้ผู้ศึกษาใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (๒๕๔๕, หน้า ๑๐๐) ได้กำหนดช่วงคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ - ๕.๐๐ หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ - ๔.๕๐ หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑ - ๓.๕๐ หมายถึง มีความพึงพอใจระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๑ - ๒.๕๐ หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๕๐ หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

๓.๔.๑.๔ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒ ข้อ ประกอบด้วย ความสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ และความสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดสู่บุคคลอื่น โดยนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) คำนวณจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์และใช้วิธีการทางสถิติแบบพรรณนา (Description statistics) ในการแปลผลและนำเสนอ เภณฑ์ในการประเมินผลได้กำหนดไว้ให้ผู้ศึกษาใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (๒๕๔๕, หน้า ๑๐๐) ได้กำหนดช่วงคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ - ๕.๐๐ หมายถึง สามารถนำความรู้ประยุกต์ใช้ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ - ๔.๕๐ หมายถึง สามารถนำความรู้ประยุกต์ใช้ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑ - ๓.๕๐ หมายถึง สามารถนำความรู้ประยุกต์ใช้ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๑ - ๒.๕๐ หมายถึง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๕๐ หมายถึง สามารถนำความรู้ประยุกต์ใช้ระดับน้อยที่สุด